

Il nov imni naziunal svizzer

Ils novs texts da l'imni naziunal vegnan distribuids en tut la Svizra

■ (cp) Il text introductiv da la Constituziun federala svizra dal 1999 è il maletg directiv da la Svizra moderna. Il preambel cuntegna las valurs centralas da nossa societad: democrazia, unidat en la multifariadad, libertad, pasch, solidaritad, independenza, responsabladad envers la creaziun, per il bainstar dals flaivels ed envers las generaziuns futuras. Per che las valurs menziunadas en in maletg directiv possian sa realisar, ston ellas vegnir derasadas e popularisadas. Uschia era las valurs en il preambel constituiziunal. Ina via ideala per render pli conscientas las valurs da la Constituziun federala a la populaziun svizra è d'integrar questas valurs en ils texts da l'imni naziunal.

Perquai ha la Societad svizra d'utilitad publica (SSUP) inizià l'onn 2014 ina concurrenza d'artists per in nov text da l'imni. En total èn vegnidas inoltradas 208 contribuziuns da tut las regiuns linguisticas da la Svizra. Gudagnà la concurrenza ha la contribuziun da Werner Widmer, scienzià da musica ed econom da sanadad, oriund da Turitg.

Il nov text da l'imni sa basa sin il preambel da la Constituziun federala svizra dal 1999. Widmer ha adattà ils cuntegns a moda fitg conscienta als suns da la melodia da l'imni d'enfin qua che deriva dad Alberik Zwysig da l'onn 1840.

*Sin fund cotschen ina crusch,
Svizr'unida, ferma vusch.
Pasch, independenza e libertad.
Ferm in pievel che dat grond sustegn
a tut ils umans che han basegn.
Per mintgin la libertad
e per tuts la gistadad.
Sin fund cotschen ina crusch,
Svizr'unida cun ferma vusch.*

Sopran
Alt
Tenor
Bass

Sin fund co - tschen in - a crusch, Svizr' u - ni - da, fer - ma vusch.

Pasch, in - de - pen - den - za e li - ber - tad. Ferm in pie - vel che dat

grond sus - tegn a tut ils u - mans che han ba - segn.

Per mintgin la libertad e per tuts la gistadad. Sin fund cotschen

Versiun rumantscha dal nov imni naziunal.

MAD

Il nov text da l'imni ha in rom sensitiv ed etic

Il rom extern dal nov text da l'imni furma la bandiera svizra. Adina cura che l'imni naziunal svizzer vegn chantà u sunà, ves'ins per regla ina bandiera svizra; saja quai a chaschun d'ina festa dal prim d'avust, avant in giu da ballape internaziunal u a chaschun da las undrientschas dals victurs als gieus olimpics, cura ch'ina Svizra u in Svizzer gudogna ina medaglia d'aur.

La parantesa interna dal text da l'imni furma la noziun da libertad. La libertad cumpara en il preambel da la Constituziun federala sco suletta valur duas

giadas. La libertad è per bleras Svizras e bliers Svizzers ina noziun centrala. En la Constituziun federala na cumparan la libertad e l'independenza betg sco valurs cumpletas ed isoladas, mabain stattan en connex cun la solidaritad e l'avertadad envers il mund. La libertad sco dretg uman è adina colliada cun la responsabladad sco duair uman: la responsabladad envers persunas dischavantagiadas socialmain, envers la creaziun ed envers las generaziuns futuras.

La noziun da justia sco tala cumpara sulettamain en la translaziun franzosa dal preambel. En quel preambel ed en la constituziun sco ovra cumpletta vai la fi-

nala per descriver la basa d'ina societad giusta. La justia è efectivamain l'idea centrala dal nov text da l'imni.

Text dal preambel

*En num da Dieu il Tutpussant!
en lur responsabladad envers la creaziun,
cun l'intenziun da renovar la lia, per mantegnair la libertad e la democrazia, l'independenza e la pasch en solidaritad ed avertadad vers il mund,
cun la voluntad da viver lur varietad en l'unidat en toleranza e respect vicendaivel, conscients da las prestaziuns communablas e da la responsabladad envers las generaziuns futuras,
savend che liber è be quel che dovra sia libertad
e savend che la fermezza dal pievel sa mesira vi dal bainstar dals flaivels,
il pievel svizzer ed ils chantuns sa datan la sequenta constituziun.*

Suenter che la contribuziun victura è vegnida tshernida l'atun 2015 èsi sa mussà che las translaziuns dal text original tudestg en las trais ulteriuras linguas naziunalas stoppian vegnir surlavuradas, per pudair exprimer il spiert dal text original, per pudair correspunder al sentiment linguistic d'ozendi e per pudair armonisar perfetgamain cun la melodia da l'imni naziunal d'enfin ussa. Quest process ha durà plirs mais ed ha involvì numerus spezialists en tut las parts dal pajais.

Ils tshintg texts da l'imni fitg gartegiads

Ultra dals texts en las quatter linguas naziunalas han ins creà ina tshintgavla varianta supplementara da l'imni, l'uschennumnada «strofa svizra». En questa vari-

anta sa barattan las linguas naziunalas mintgamai suenter dus vers. La «strofa svizra» s'adatta per exempel per occurrenzas da sport internaziunalas, nua che s'inscuntran Svizras e Svizzers da tut las regiuns linguisticas e nua ch'igl è perquai pussaivel da chantar mo ina suletta strofa.

La SSUP derasa ussa las partituras ed ils texts surlavurads a vischnancas, scolas, uniuns da sport e gruppas da musica en tut la Svizra.

La finamira è ch'i vegnia en l'avegnir chantà adina pli savens il nov text da l'imni a chaschun da festas naziunalas il prim d'avust sco er en il rom d'occurrenzas sportivas, musicalas e d'autras festivtads.

Per scolastas e scolasts èsi senza dubi in'interessanta sfida da discutir e d'exercitar cun las scholaras ed ils scolars ils novs texts en las differentas linguas.

Cunquai ch'il nov imni naziunal na po en Svizra betg vegnir decretà da surengiu, mabain sto crescher da sutensi, sustegna la SSUP ensemen cun auters acturs da la societad civila la derasaziun dal nov text da l'imni en la populaziun. Pir cura ch'il nov text da l'imni vegn ad avair remplazzà de facto l'imni svizzer dad ozendi, al inoltrain nus a las autoritads federalas responsablas sco proposta per in nov imni naziunal svizzer. Quest process po durar plirs onns. Per fortuna n'avain nus nagin squitsch da temp.

Ils novs texts da l'imni, las partituras sco er ulteriuras infurmaziuns chattais Vus sin las paginas-web dal project da l'imni.

rumantsch: www.imninaziunal.ch
deutsch: www.nationalhymne.ch
www.landeshymne.ch; www.chymne.ch
français: www.hymnenational.ch
italiano: www.innonazionale.ch